

OBSAH

PŘEDMLUVA (prof. MUDr. M. Fučík)	11
ANAMNÉZA (doc. MUDr. J. Orčo, CSc.)	13
Anamnéza nynějšího onemocnění	13
Anamnéza prodělaných chorob	15
Rodinná anamnéza	17
Anamnéza sociální	17
Anamnéza pracovní	18
Zdravotnická dokumentace	19
Výpočetní technika	20
PŘEHLED HLAVNÍCH ZNAKŮ PŘI ONEMOCNĚNÍ JEDNOTLIVÝCH ORGANOVÝCH SYSTEMŮ (doc. MUDr. J. Orčo, CSc.)	22
Onemocnění srdece a cév	22
Choroby dýchacího ústrojí	23
Choroby trávicích orgánů	24
Choroby jater, žlučníku, žlučových cest a pankreatu	24
Choroby ledvin a močových cest	25
Choroby endokrinních orgánů	25
Choroby krvetvorných orgánů	26
Choroby pohybového ústrojí	27
Alergická onemocnění	27
Infekční choroby	29
Nejčastěji se vyskytující akutní otravy	29
ZÁKLADNÍ FYZIKÁLNÍ VYŠETŘOVACÍ METODY (prof. MUDr. V. Karlíček, DrSc.)	35
Vyšetření inspekcí	38
Vyšetření palpací	39
Vyšetření dýchacích cest	41
Vyšetření miskuritací	44
CELKOVÉ VYŠETŘENÍ (doc. MUDr. J. Orčo, CSc., prof. MUDr. M. Fučík)	46
Celková inspekcí	46
Celkový vzhled nemocného	46
Poloha nemocného	50
Abnormální pohyby	51
Postoj a chůze	54
Kůže, kožní adnexa	55
Vědomí nemocného	64
Hlas a řeč	67
Tělesná teplota	67
Puls	71

Dech	73
VYŠETŘENÍ HLAVY (prof. MUDr. A. Hromec, DrSc.)	76
Vzhled obličeje	76
Tvar lebky	78
Oči	79
Nos	83
Uši	83
Ústa a ústní dutina	84
VYŠETŘENÍ KRKU (prof. MUDr. A. Hromec, DrSc.)	88
Lymfatické uzliny	89
Stítná žláza	91
Krční cévy	92
VYŠETŘENÍ HRUDNÍKU A PRSŮ (doc. MUDr. L. Chrobák, CSc.)	94
Pohled	94
Abnormální a patologické tvary hrudníku	94
Dušnost	95
Pohmat	95
Změny hrudního chvění	96
Pleurální tření	96
Poklep	96
Srovnávací poklep	97
Topografický poklep	97
Určení dolních poklepowých hranic plic	98
Pohyblivost dolních poklepowých hranic plic	98
Rozdělení plic na laloky	99
Poklepové změny nad plícemi	100
Poslech	101
Dýchání sklípkové	101
Dýchání trubicové	101
Patologické sklípkové dýchání	101
Patologické trubicové dýchání	102
Vedlejší dýchací šelesty	102
Poslech hrudního hlasu	104
Vyšetření prsů	105
PLICNÍ SYNDROMY (doc. MUDr. L. Chrobák, CSc.)	106
Syndrom bronchiální obstrukce	106
Bronchiektatický syndrom	106
Syndrom zahuštění plícní tkáně	107
Krupožní pneumonie	107
Bronchopneumonie	108
Plícní infarkt	108
Atelektáza	108
Syndrom dutinový	109
Syndrom zmenšeného objemu plic	109
Syndrom zvětšeného objemu plic	109
Fluidothorax	110
Pneumothorax	111
Fluidopneumothorax	112
Syndrom mediastinální	112
FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ KARDIOVASKULÁRNÍHO SYSTÉMU (prof. MUDr. M. Takáč, DrSc.)	114

Inspekce při vyšetření kardiovaskulárního systému	114
Palpace prekordiální krajiny	115
Poklep nad srdcem a velkými cévami	116
Auskultace srdečního srdce a velkých cév	116
Srdeční ozvy	116
Srdeční šelesty	125
Perikardiální třecí šelest	133
Vyšetření tepen	133
Auskultace tepen	133
Palpace periferních tepen	134
Funkční námahové, polohové testy	134
Tepenné kompresivní testy	134
Vyšetření periferních žil	135
Vyšetření lymfatických cév	136
Měření arteriálního tlaku krve	136
VYŠETŘENÍ BŘICHA (prof. MUDr. M. Fučík)	138
Technika inspekce	139
Technika palpace	140
Technika perkuse	141
Technika auskultace	142
Speciální orgánová vyšetření (fyzikální)	143
Játra	143
Žlučník	148
Slezina	148
Žaludek	151
Pankreas	152
Střeva	153
Ledviny	155
Peritoneum	156
Ascites	156
Peritoneální příznaky	157
Apendikální příznaky	159
Tříselné krajiny	160
Rektum	161
VYŠETŘENÍ GENITÁLU (prof. MUDr. M. Fučík)	163
Mužský genitál	163
Ženský genitál	163
VYŠETŘENÍ POHYBOVÉ SOUSTAVY († prof. MUDr. F. Hendrich, CSc.)	166
Vyšetření kloubů	166
Vyšetření páteře	172
Vyšetření svalů, úponů, šlach	174
FUNKČNÍ VYŠETŘENÍ PLIC (prof. MUDr. V. Višek, DrSc.)	176
Ventilační funkce	176
Plicní objemy a kapacity	176
Rozepsaný usilovný výdech vitální kapacity za sekundu	178
Klinický význam vyšetření ventilačních funkcí	179
Porucha výměny plynů v plicích	180
Určování acidobazické rovnováhy	181
Perfúze plic	182
ZÁKLADY KLINICKÉ ELEKTROKARDIOGRAFIE (prof. MUDr. M. Ta- káč, DrSc.)	183

Vznik elektrických potenciálů v srdečním svalu	183
Způsoby registrace a monitorování EKG	183
Elektrokardiogram	188
Některé patologické změny EKG	194
Infarkt myokardu	194
Poruchy srdečního rytmu	195
Poruchy vedení vzruchu	197
Arytmie při elektrické stimulaci srdce	199
Popis a hodnocení elektrokardiografického záznamu	200
DALŠÍ VYŠETŘOVACÍ METODY KARDIOVASKULÁRNÍHO SYSTÉMU	
(prof. MUDr. M. Takáč, DrSc.)	201
Sfymografie	201
Základy fonokardiografie	201
Polykardiografie	202
Kinetokardiografie	202
Apexokardiografie	202
Elektrokymografie	203
Balistokardiografie	203
Ultrazvukové vyšetřovací metody	203
Echokardiografie	203
Dopplerovské metody ultrazvukového vyšetření	207
Měření žilního tlaku a registrace žilního pulsu	209
Katetrizace srdece	210
Měření některých objemových a oběhových parametrů cirkulace	211
VYŠETŘOVACÍ METODY V GASTROENTEROLOGII (prof. MUDr. Z. Kojecký, DrSc., prof. MUDr. M. Fučík)	
Metody vyšetření trávicí trubice	213
Zobrazovací metody	213
Vyšetření žaludeční sekrece	218
Endoskopické vyšetřovací metody	221
Bioptické vyšetřovací metody	224
Jiná vyšetření jícnu	225
Vyšetření stolice	225
Metody vyšetření jater	230
Zobrazovací metody	230
Biochemická vyšetření	231
Krevní bílkoviny	233
Imunologické metody	235
Testy malignity jater	235
Poruchy lipidového metabolismu	236
Poruchy metabolismu glycidů	236
Metabolické deficit	237
Izotopová vyšetření	237
Laparoskopie	238
Metody vyšetření žlučníku a žlučových cest	239
Zobrazovací metody	239
Duodenální sondáž	243
Metody vyšetření pankreatu	243
Zobrazovací metody	243
Biochemická vyšetření	244
Nespecifická vyšetření u onemocnění slinivky	245

Exokrinní činnost pankreatu	245
Radioizotopová diagnostika pankreatu	247
ERP a ERCP	247
Metody vyšetření peritonea	247
METODY VYŠETŘENÍ SLEZINY (prof. MUDr. M. Fučík)	248
VYŠETŘOVACÍ METODY KLINICKÉ BIOCHEMIE (prof. MUDr. V. Karlický, DrSc.)	249
Základní biochemická vyšetření (screening)	251
Základní vyšetření moči	251
Základní vyšetření krve	253
Některá další biochemická vyšetření	257
VYŠETŘOVACÍ METODY HEMATOLOGICKÉ (prof. MUDr. A. Hromec, DrSc.)	259
Morfologické vyšetření	259
Odběr krve na hematologické vyšetření	260
Vyšetření ukazatelů červeného krevního obrazu	260
Vyšetření ukazatelů bílého krevního obrazu	262
Diagnostické orgánové punkce	263
Vyšetření kostní dřeně	263
Vyšetření punktátu sleziny	263
Vyšetření punktátu lymfatické uzly	264
Vyšetření poměru hemostázy a hemocoagulace	264
Imunohematologické vyšetření	266
Krevní skupiny	266
Předtransfuzní vyšetření	268
Technika transfúze krve	270
VYŠETŘOVACÍ METODY V ENDOKRINOLOGII (prof. MUDr. V. Karlický, DrSc.)	272
Nespecifická vyšetření	272
Vyšetření štítné žlázy	272
Vyšetření nadledvin	278
Kúra nadledvin	279
Dřeň nadledvin	282
Vyšetření hypofýzy	283
Přední lalok hypofýzy	284
Zadní lalok hypofýzy	287
Speciální vyšetření přištítných tělisek	288
Endokrinní funkce slinivky	288
Vyšetření pohlavních žláz	289
Vyšetření mužských pohlavních žláz	290
Vyšetření ženských pohlavních žláz	291
VYŠETŘOVACÍ METODY NEFROLOGICKÉ (prof. MUDr. V. Višek, DrSc.)	292
Vyšetření moči	292
Vyšetření metabolismu při nefrolitiáze	295
Funkční vyšetření ledvin	295
Koncentrační pokus	295
Zředovací pokus	296
Clearancové vyšetřovací metody	297
Nebílkovinny dusík	299
Zobrazovací metody	300
Rentgenová vyšetření ledvin	300

Výpočetní tomografie ledvin	302
Echografie ledvin	302
Radioizotopové diagnostické metody	302
Biopsie ledvin	303
MIKROBIOLOGICKÁ VYŠETŘOVÁNÍ VE VNITŘNÍM LÉKAŘSTVÍ (odb. asistent MUDr. P. Bartůněk)	304
HODNOTY U ZDRAVÉHO DOSPĚLÉHO ČLOVĚKA (prof. MUDr. M. Fu- čík)	312